

Tentamen

EDAF30 Programmering i C++

2016–01–11, 8.00–13.00

Hjälpmedel: En valfri C++-bok. OH-bilderna från föreläsningarna är *inte* tillåtna.

Du ska i dina lösningar visa att du behärskar C++ och även att du kan använda C++ standard-klasser och algoritmer. Rena "C-lösningar" på problem som med fördel kan lösas enligt mera objektorienterade principer, eller egen implementering av sådant som finns i standardbiblioteket, kan därför ge poängavdrag, även om de är korrekta. I bedömningen av en lösning kan även minneshantering beaktas där det är relevant. Om du använder saker ur standardbiblioteket i din kod, var tydlig med att du gör det. Använd fullt kvalificerade namn eller using-direktiv för de namn du använder.

Uppgifterna ger preliminärt $9 + 10 + 7 + 15 + 9 = 50$ poäng. För godkänt krävs preliminärt 25 poäng (betygsgränser 3/25, 4/33, 5/42). Observera att ordningsföljden eller poängantalet för uppgifterna inte nödvändigtvis avspeglar deras svårighet.

-
1. Klassen Foo har konstruktorer som är `private`, och i stället "factory-funktioner" som är `public` och `static`:

```
class Foo {
public:
    static Foo* create()           { return new Foo(); }
    static Foo* create(int i)      { return new Foo(i); }
    static Foo* create(const Foo& foo) { return new Foo(foo); }
    int compute() const;
    // ...
private:
    Foo();
    Foo(int i);
    Foo(const Foo& foo);
    // ...
};
```

- a) Detta görs för att begränsa hur objekt av klassen Foo kan allokeras i minnet. Vilken är begränsningen?

- b) Vi vill använda klassen Foo i en klass Bar enligt följande:

```
class Bar {
public:
    Bar(int i=0) :f{i} {}
    int compute() const {return f.compute();}
private:
    Foo f;
};
```

men detta går inte, utan man får ett kompileringsfel.

Vilket *tillägg* behöver man göra till definitionen av klassen Foo för att klassen Bar ska fungera? Du ska inte göra några ändringar av de givna deklARATIONERNA.

- c) Antag att vi inte kan ändra klassen Foo. Ändra klassen Bar (från uppgift b) så att den fungerar med den ursprungliga klassen Foo. Den ändrade klassen Bar ska ha samma gränssnitt utåt, och det ska fortfarande gälla att ett Bar-objekt *har* ett Foo-objekt som initieras i konstruktorn `Bar::Bar(int)`, och att `Bar::compute` anropar `compute` på detta Foo-objekt. Svara med den modifierade klassen Bar.
-

2. Följande program är ett exempel på användning av en polymorf klass och dynamisk bindning.

```
#include<iostream>
#include<vector>
#include<cstring>

using std::cout;
using std::endl;

struct Foo {
    Foo(int i) :x{i} {}
    ~Foo() =default;
    virtual int getX() const {return x;}
    virtual void print() const;
private:
    int x;
};

struct Bar :Foo {
    Bar(int i, const char* c);
    ~Bar() {delete[] s;}
    const char* getS() const {return s;}
    void print() const override;
private:
    char* s;
};

void Foo::print() const
{
    cout << "Foo(" << getX() << ")" << endl;
}

Bar::Bar(int i, const char* c) :Foo(i)
{
    auto len = strlen(c)+1;
    s = new char[len];
    strncpy(s, c, len);
}

void Bar::print() const
{
    cout << "Bar(" << getX() << ", " << getS() << ")" << endl;
}

void test()
{
    std::vector<Foo*> v;

    v.push_back(new Foo(12));
    v.push_back(new Bar(16, "Kalle"));
    v.push_back(new Bar(22, "Anka"));
    v.push_back(new Foo(17));

    for(auto e : v) {
        e->print();
    }

    for(auto e : v) {
        delete e;
    }
}
```

Fortsättning på nästa sida...

Programmet fungerar som förväntat; om man kör funktionen `test()` får man följande utskrift:

```
Foo(12)
Bar(16, Kalle)
Bar(22, Anka)
Foo(17)
```

Tyvärr har programmet ett allvarligt fel: det läcker minne. Vid test med ett verktyg som letar efter minnesläckor fick man följande resultat:

```
LEAK SUMMARY:
  definitely lost: 11 bytes in 2 blocks
  indirectly lost: 0 bytes in 0 blocks
  possibly lost: 0 bytes in 0 blocks
```

- a) Vad innebär en minnesläcka?
- b) Vad är felet i programmet och varför leder det till en minnesläcka när `test()` körs??

3. Betrakta följande klasser och funktioner:

```
struct Foo{
    virtual void print() const {std::cout << "Foo" << std::endl;}
};
struct Bar :Foo{
    virtual void print() const override {std::cout << "Bar" << std::endl;}
};
struct Qux :Bar{
    virtual void print() const override {std::cout << "Qux" << std::endl;}
};
void print1(const Foo* f)
{
    f->print();
}
void print2(const Foo& f)
{
    f.print();
}
void print3(Foo f)
{
    f.print();
}
int main()
{
    Foo* a = new Bar;
    Bar& b = *new Qux;
    Bar c = *new Qux;

    print1(a);
    print1(&b);
    print1(&c);
    std::cout << std::endl;
    print2(*a);
    print2(b);
    print2(c);
    std::cout << std::endl;
    print3(*a);
    print3(b);
    print3(c);
    return 0;
}
```

Programmet går att kompilera och köra utan exekveringsfel.

Vad skrivs ut när `main()` exekveras?

4. Vi har en klass som representerar personer:

```
using std::string;
class Person{
public:
    Person(string f, string l, string d) :fname{f},lname{l},birthdate{d} {}
    Person(const Person&) =default;
    Person(Person&&) =default;
    Person& operator=(const Person&) =default;
    Person& operator=(Person&&) =default;
    const string& get_first_name() const {return fname;}
    const string& get_last_name() const {return lname;}
    const string& get_birthdate() const {return birthdate;}
private:
    string fname;
    string lname;
    string birthdate;
};
```

Vi vill kunna sortera en sekvens av personer med hjälp av `std::sort`, både i bokstavsordning (på Efternamn, Förnamn) och i åldersordning, samt sortera både *stigande* (minst först) och *fallande* (störst först). Vi har definierat en abstrakt klass, *Comparator*, som ska hantera jämförelser av *Person*-objekt. Medlemsfunktionen *comp* betyder som vanligt relationen *mindre än*, men användaren kan välja om *operator()* för ett *Comparator*-objekt ska betyda *mindre än* eller *större än*:

```
class Comparator{
public:
    Comparator(bool asc=true) :ascending{asc} {}
    bool operator()(const Person& a, const Person& b) const;
    virtual bool comp(const Person& a, const Person& b) const =0;
    virtual ~Comparator() {}
private:
    bool ascending;
};
bool Comparator::operator()(const Person& a, const Person& b) const
{
    return ascending?comp(a,b):comp(b,a);
}
```

Vi ska nu ge ett exempel på användning, i ett testprogram.

```
#include<vector>
#include<algorithm>
void check(const Person& a, const Person& b)
{
    assert(a.get_first_name() == b.get_first_name());
    assert(a.get_last_name() == b.get_last_name());
    assert(a.get_birthdate() == b.get_birthdate());
}
void test()
{
    auto anders = Person("Anders", "Karlsson", "2001-11-30");
    auto nisse = Person("Nisse", "Nilsson", "1984-01-03");
    auto bengta = Person("Bengta", "Bengtsson", "1934-07-25");
    auto gustav = Person("Gustav", "Karlsson", "1928-10-11");
    std::vector<Person> v{anders,nisse,bengta,gustav};

    std::sort(v.begin(), v.end(), NameComparator{}); //namn, stigande
    check(v[0], bengta);
    check(v[1], anders);
    check(v[2], gustav);
    check(v[3], nisse);
}
```

programmet fortsätter på nästa sida...

```

std::sort(v.begin(), v.end(), NameComparator{false}); // namn, fallande
check(v[0], nisse);
check(v[1], gustav);
check(v[2], anders);
check(v[3], bengta);

std::sort(v.begin(), v.end(), DateComparator{true}); // födelsedatum, stigande
check(v[0], gustav);
check(v[1], bengta);
check(v[2], nisse);
check(v[3], anders);

std::sort(v.begin(), v.end(), DateComparator{false}); // födelsedatum, fallande
check(v[0], anders);
check(v[1], nisse);
check(v[2], bengta);
check(v[3], gustav);
}

```

- a) Implementera NameComparator och DateComparator (subklasser till Comparator) så att detta testprogram fungerar utan fel.

Svara med fullständig definition av klasserna, inklusive alla medlemsfunktioner.

- b) Komplettera programmet med det som krävs för att man ska kunna sortera en `std::vector<Person>` på namn (stigande) enligt ovan utan att skicka med ett komparator-objekt, d v s med anropet `std::sort(v.begin(), v.end());`
Använd om möjligt din lösning till uppgift a) för att undvika duplicerad kod.

Svara med de ändringar och tillägg (uttryckta som C++-kod) du behöver göra.

- c) Vi vill skriva om vårt testprogram för att undvika att explicit jämföra element för element. I stället för

```

std::sort(v.begin(), v.end(), NameComparator{ }); //namn, stigande
-   check(v[0], bengta);
    check(v[1], anders);
    check(v[2], gustav);
    check(v[3], nisse);

```

vill vi kunna skriva

```

std::sort(v.begin(), v.end(), NameComparator{ }); //namn, stigande

if(!check(v, std::vector<Person>{bengta, anders, gustav, nisse}))
    std::cout << "*** fel i namn, stigande" << std::endl;

```

Skriv en ny funktion `check`, som går att använda enligt detta exempel. Du får definiera hjälpfunktioner om du behöver men använd om möjligt funktionalitet som redan finns i standardbiblioteket.

Svara med funktionen `check` och eventuella hjälpfunktioner.

5. Betrakta följande kod

```
using std::vector;
using std::string;
using std::cout;
using std::endl;

template <typename C>
void print_seq(const C& c)
{
    for(auto x:c)
        cout << x << " ";
    cout << endl;
}

vector<string>* collect_with_initial(char c, std::istream& is)
{
    auto res = new vector<string>{};

    string s;
    while(is >> s){
        if(s[0] == c)
            res->push_back(s);
    }
    return res;
}

void use1()
{
    std::stringstream ss{"smurf nisse tomte sallad kakor"};

    auto strings = collect_with_initial('s', ss);

    print_seq(*strings); // använd pekarnotation

    delete strings;      // kom ihåg delete
}
```

Funktionen `collect_with_initial` läser strängar från en ström och samlar de strängar, som börjar på en given bokstav (parametern `c`), i en `std::vector<string>`. När man använder denna (t ex i `use1`), så måste man dels använda pekarnotation, och dels komma ihåg att göra `delete` på resultatet. Detta är ofta onödigt besvär.

För att förenkla för användaren vill vi ändra så att man i stället kan använda funktionen som i `use2()` (där funktionsmallen `print_seq` är samma som ovan):

```
void use2()
{
    std::stringstream ss{"smurf nisse tomte sallad kakor"};

    auto strings = collect_with_initial('s', ss);

    print_seq(strings);
}
```

Ändra funktionen `collect_with_initial` så att man i stället kan använda den som i `use2`. (Både `use1` och `use2` ska skriva ut `smurf sallad`.)

Svara med en fullständig funktionsdefinition för den ändrade `collect_with_initial`.